

Grönlandije kar mrgolijo severnih medvedov, morskih psov in so to predvsem samice z mladiči. Raziskovalec ni mogel niti prešteti vseh raznih vrst ptičev, ki živijo tamkaj in ki so bili doslej popolnoma neznani. Odkril je zaloge premoga, ki je nakopičen v na zunaj vidnih gorah. Stvarstvo ter bogastvo Grönlandije je uživalo do prihoda tega Danca bogzna koliko tisoč in tisočletni — popolni mir. Po predloženih opisih ter uspehih Petersena se je odločila Danska, da bo odkrita nova ozemlja naselila in začela izrabljati živalska, zemeljska ter podzemeljska bogastva.

Najdbe na otoku med Južno Ameriko in južnim tečajem.

Raziskovalec severnih pokrajin — zdravnik dr. Ludvik Kohl se je udeležil že par ekspedicij na severni ter južni tečaj. Pred kratkem se je vrnil s potovanja po otoku Južna Georgija — (med Južno Ameriko in južnim tečajem). Omenjeni otok je tvoril nekoč most med južnoameriški kraji ter med neizmernim ozemljem južn. tečaja. Georgija je služila že veliko let za oporišče norveškimi kitolovcem. Sicer je pa veliki otok radi ledenikov ter viharjev neobljuden. Kohl je naletel na pragedovinske ostanke živali, ki živijo danes po naših krajih. Njegove najdbe so dokaz, da je krilatilo pred stotisočletji ob danes oledenem južnem tečaju isto podnebje, kakor se ga veselimo sedaj po Evropi.

*

Pozabljena usoda.

Povojna leta so posvetila s svojimi razkritji v tolikokrat žalostno usodo raznih odstavljenih vladarskih hiš. Čitamo romane o na moči propadlih mogočnjakih, film nam razkriva v dnevnih predstavah mlakuže bivših cesarjev, kraljev ter njihovega propadajočega potomstva.

V naslednjem hočemo osvežiti pozabljeno usodo vladarjev, ki niso bili trinogi in vendar so končali nesrečno:

Polovica stoletja je minula, odkar je pisal ter govoril celi kulturni svet o smrti mehikanskega cesarja Maksimilijana, ki je bil brat umrlega avstro-ogrškega vladarja Franca Jožefa.

Še le sedaj po vojni se je posrečilo Janezu Scherru, da je obelodanil žalostno nesrečnega Maksimilijana.

Mehikanski cesar Maksimilijan je je postal žrtev izdajstva lastnega obersta Miquela Lopez. Cesar mu je med vsemi oficirji najbolj zaupal, Lopez je bil njegov miljenec ter poveljnik celega polka.

Proti Maksimilijanu so se uprli in natopili z značno oboroženo silo mehikanski republikanci pod poveljstvom generala Escobedo.

Od republikanske armade ogroženi cesar se je potegnil za obzidje mesta Queretaro. Nastanil se je v samostanu Sv. Križa, ki je stal tik ob mestnem obzidju.

Republikanci so podkupili Maksimilijanovega ljubljence Lopeza. V junjski noči leta 1867 je stražil Lopez s svo-

jim polkom cesarjev dvor. Kot podkupljenec je spustil v mesto republikanske čete, pred katerimi se je moral Maksimilijan s svojimi zvestimi umakniti. Posrečilo se mu je, da se je zatekel na hrib Cerro de las Campanas. Tukaj je bil od sovražnikov obkoljen ter ujet brez odpora. Postavili so ga pred sodišče, ki ga je obsodilo na smrt. Peljali so ga na mesto, kjer je bil zajet in tamkaj so ga ustrelili v jutro dne 19. junija 1867.

Znano je, kako je razdelil cesar pred usmrtnitvijo med vojake, ki so bili določeni za izvršitev smrtne obsodbe, vsakemu po en zlat. Prosil jih je, da naj za to nagrado dobro merijo, da bo takoj smrtno zadet. Vojaštvo je bilo ganjeno radi Maksimilijanovega postopanja, a tudi razburjeno. Merili so tako slabo, da se je cesar po prvih strelah le zgrudil kot ranjenec po tleh. Vojaki so stopili pred ranjenega štiri korake ter ustrelili v drugič.

Očividec usmrtnitve je bil cesarjev strežaj Madžar Tüdös. Ko so buknili v gospodarja drugi strel, se je radi bližine vnela na prsih obleka. Zvesti sluga je skočil po kozarec vode, da je gorečo obleko pogasil.

Izdajalec oberst Lopez je prejel za svoje delo kot nagrado dvatisoč mehikanskih zlatnikov. Nagrado mu je izplačala na menice trgovska tvrdka v mestu Guanojunti. Živel je še za tem 20 let v Mehiki popolnoma zase ter osamljen. Izpolnil se je nad njim stari rek: Ljubo mi je izdajstvo, a izdajalca sovražim!

Pozabljeno je že tudi dejstvo, da je umrla pred kratkem Maksimilijanova žena, belgijska princezinja Charlotta. Ko je zvedela, da je njen soproj v Mehiki ujet, se je podala k papežu v Rim. Prosila je poveljnika Cerkev, naj posreduje ter zastavi vse moči, da se bo vrnil Maksimilijan živ iz ujetništva.

Ko je stala s svojo prošnjo pred papežem, so jej sporočili, da je njen soproj že usmrčen. To sporočilo jo je tako presunilo, da je zblaznela na licu mesta in ostala zmešana do smrti.

Napoleon II., vladar Francije je imel s svojo ženo cesarico Eugenijo edinega sina Alojzija. Kot otrok se je že udeležil za očeta usodopolne bitke pri Sedanu. Po odstranitvi Napoleona II. s francoskega prestola je cesarica tolikokrat kleče prosila edinca, naj se posveti mirnemu poklicu ter življenju. — Vse materine prošnje so bile zaman. Pustolovčinam udani sinko je pač hotel za vsako ceno v vojaško službo. V francosko vojsko ni mogel, pa je odpotoval na Angleško. Angleži so ga sprejeli in poslali med kolonijalne čete v Južno Afriko. Tamkaj so se baš bili uprli najbolj divji črnci Culu. Nad upornike je morala tudi četa, v kateri je služil princ Lojz pod poveljstvom poročnika Carey.

Angleži so jezdili na izvid, po daljšem potu so se odpočivali v travi. Kar naenkrat so zapazili, da so zašli v past in so obdani od Culu, ki so se pripravljali na napad.

Angleški poveljnik Carey je zapove-

dal: »Na konje in reši se vsak, kakor zna ter more!«

Tudi francoski princ se je pognal na svojo kobilo »Fate«. Ko je sedel v sedlu, se je konj splasil, vrgel jezdeca na tla ter zbežal. Lojzu so se bližali od vseh strani črnci. Potegnil je revolver, izstrelil vse strele, potegnil sablo, a baš tedaj ga je zadel sovražnik s sulico. Našli so ga drugi dan Angleži ubitega. Imel je 18 zevajočih ran. Obraz so mu divjaški zamorci popolnoma zbili. To se je zgodilo 1. junija leta 1879. Kdor ne uboga, ga tepe nadloga!

Stari oče bivše avsto-ogrške cesarice Zite je bil kralj Neaplja in obeh Sicilij Burbonec Franc II. Bil je miren vladar, ko se je začel po Italiji Garibaldijev pokret za zedinjenje Italije. Garibaldi je prisilil Franca II., da je zapustil prestol ter se umaknil iz Rima v Avstrijo, kjer je ostal do svoje smrti leta 1894. Nastanil se je ob bajno krasnem Garda jezeru v mestu Arko, kjer je bil tudi pokopan.

Med svetovno vojno so Italijani obstreljevali kraljevo grobnico. Avstrijci so prenesli krsto v mesto Trient, kjer je še danes.

Pred osmimi leti je priplula v luko glavnega mesta južno-ameriške republike Brazilijska bojna ladja »Sv. Pavel«. Pripeljala je v Rio de Janeiro ostanke zadnjega braziljanskega kralja Dom Pedra II.

Leta 1889 se je začelo po Braziliji republikansko gibanje. Kralj Pedro II., ki je vladal mirno 50 let, se je moral umakniti republikancem ter bežati iz Amerike v Evropo. Nastanil se je na Portugalskem v mestu Porto. Najel si je v hotelu revno sobo, kjer je živel v pomanjkanju s svojo ženo do smrti. Še le po smrti so se spomnili Braziljanci, da jih je vladal dolge časa kralj in da spadajo vsaj njegovi ostanki v njihovo glavno mesto.

Novembra leta 1923 je umrl na gradu v Gmundnu v Avstriji 78 let stari vojvoda Avg. pl. Cumberland. Z njim je legel v grob zadnji potomec zadnjega kralja nemške pokrajine Hanover stepega Jurja. Poslednji hanovrski kralj slepi Jurij je umrl v Parizu leta 1878, a se ni hotel odreči prestolu. Istotako se je skliceval njegov sin Avguštin do smrti na dedne pravice kraljevstva Hanover.

Spomin na usodo petih zgoraj omenjenih vladarjev smo osvežili radi tega, ker se je nekoč veliko pisalo o njih po celem svetu in je njih vladarska zvezda zatoniła za vse čase.

DRUZINSKA PRATIKA

za leto 1929 se dobiva povsod za ceno 1415 Din 5

Najcenejši ljudski koledar!